

Marti: Confruntări și discuții înverșunate

Marti a fost o zi de confruntări și discuții aprinse, care au provenit de la ziua precedentă. Vedem așadar că există o succesiune de evenimente foarte condiționate unul de altul. Judecătorii lui Israel s-au confruntat cu Domnul și au zis: „Cu ce drept faci lucrul acesta?” Dar Domnul Isus a răspuns cu o contra-întrebare. Nu este întotdeauna nepolitic să se pună contra-întrebări. Contra-întrebările sunt uneori absolut necesare. Contra-întrebarea Domnului Isus a fost următoarea (Luca 20.4): „*Botezul lui Ioan, era din cer sau de la oameni?*”. Aceasta a fost o întrebare foarte provocatoare.

Ioan Botezătorul era o senzație în Israel în acea vreme. El a pus în mișcare întregul Israel prin apariția sa ca profet. De la Maleahi încoace, nu mai fusese văzut niciun profet timp de secole - apoi a apărut Ioan Botezătorul. Este chiar atestat extrabiblic de Josephus Flavius, că oamenii din Israel erau convinși că acest Ioan era un om drept și că, în general, îl prețuiau foarte mult. Ioan Botezătorul mărturisea că Isus Hristos este Mesia. În Ioan 1.29 se aude mărturia lui: „*Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii*”. El a mărturisit că Isaia 53 se va împlini prin Mesia Isus. Și mulți oameni - mai ales din clasele de jos, în special vameși și păcătoși - au mărturisit vinovăția lor față de Dumnezeu înaintea lui Ioan Botezătorul și au fost botezați, pentru a se pregăti pentru întâlnirea cu Mesia.

Dar evangheliile relatează, de asemenea, că fariseii nu s-au smerit în fața acestei proclamații. Ei nu au acceptat acest mesaj. Acum se aflau într-o dilemă în legătură cu contra-întrebarea Domnului Isus. Dacă ar fi spus: „Botezul lui Ioan era de la oameni”, s-ar fi pus în pericol. S-ar fi putut întâmpla ca mulțimea să se ridice împotriva lor. Căci ei știau foarte bine că acest Ioan a avut o asemenea autoritate și integritate morală, încât dacă ar fi spus că botezul lui nu era de la Dumnezeu, poporul s-ar fi îndepărtat de el. Dar dacă ar fi spus: „Acest botez era de la Dumnezeu”, atunci ar fi avut o problemă. Ei știau exact ce ar fi putut să le spună Domnul: „De ce nu ați crezut? De ce nu v-ați pocăit?” De aceea au răspuns - și aceasta era o minciună: „*Nu știm!*”. La aceasta, Domnul a răspuns: „*Nici Eu nu vă spun cu ce autoritate fac aceste lucruri*” (Matei 21.27). Autoritatea Sa se baza tocmai pe faptul că era Mesia. Ioan Botezătorul a explicat acest lucru în mod atât de convingător lui Israel, încât masele din acea vreme au trebuit să realizeze: ceea ce spune Ioan Botezătorul este adevărul. Dar curtea de judecată s-a opus Domnului și L-a respins ca Mesia al lor.

În acea dimineață s-a cântat Psalmul 82. Acest psalm este adresat judecătorilor lui Israel. Ei sunt numiți *elohim*. Acest lucru este un pic surprinzător pentru noi vorbitorii de limbă germană: *elohim* înseamnă de fapt *zei*. Însă cuvântul *elohim* este folosit atât pentru Dumnezeu, cât și pentru *judecători*, care trebuie să reprezinte dreptul lui Dumnezeu. De aceea, cuvântul *elohim* este folosit și pentru judecători în Exodul 21.6,22 și 22.7,8,27. Așadar, *elohim* este realmente un termen pentru judecători, pe care Dumnezeu i-a rânduit. Psalmul 82.1 spune, deci: „*Un psalm al lui Asaf. Dumnezeu stă în adunarea lui Dumnezeu; El judecă în mijlocul dumnezeilor [elohim, respectiv judecători]. Până când veți judeca nedrept și veți accepta pe cei răi?*” A urmat apoi un interludiu instrumental „Sela”, pentru ca în acest moment, ca ascultător, să poți reflecta personal asupra cuvintelor tocmai cântate. Acest verset este adresat tocmai sinedriului, care nu a judecat drept.

Când bărbații din sinedriu și-au dat seama că au fost încolțiți, au spus: „*Nu știm!*”.

În Psalmul 82 se spune în continuare: „*Faceți dreptate celui slab și orfanului, faceți dreptate celui întristat și celui nevoiaș. Salvați pe cel slab și pe cel sărac, scăpați-i din mâna celor răi.*” Judecătorilor din sinedriu li s-a cerut să exercite o judecată dreaptă. Dar vom vedea imediat, când ne vom uita la zilele următoare, cum Mesia va fi condamnat la moarte și ucis de ei. Psalmul continuă: „*Ei nu cunosc, nici nu înțeleg*”. Așa este, chiar ei au spus-o: „*Nu știm!*”.

Apoi, în versetul 5, s-a cântat: „*Ei nu cunosc, nici nu înțeleg, umblă în întuneric; toate temeliiile pământului se clatină*”. Când judecătorii nu mai rostesc dreptul, atunci totul se clatină. „*Am zis: «Sunteți dumnezei [elohim] și toți sunteți fii ai Celui Preaînalt. Dar veți muri ca omul și veți cădea ca una din căpetenii»*” (versetul 6). Domnul Isus le spusese clar: „Sunteți oameni obișnuiți - veți cădea și veți muri în păcatele voastre”. În contrast cu aceasta în versetul 8 se spune: „*Ridică-Te, Dumnezeule, judecă pământul; pentru că Tu vei moșteni toate națiunile*”. Aici, adevăratul Judecător este chemat să ia poziție. Și în acest fel, Domnul Isus a luat atitudine împotriva atacului verbal: „*Cu ce autoritate faci acesta?*”.

Această zi de marți a fost una foarte plină de evenimente. Ea este descrisă în Matei 21, de la versetul 23 până la sfârșitul capitolului 25. În urma acestei provocări, Domnul Isus a spus parabola celor doi fii diferiți. Un fiu a spus mai întâi „nu” tatălui său, dar după aceea i s-a supus. S-a căit de răzvrătirea sa. Apoi, există celălalt fiu, care a spus „da”, dar cu toate acestea nu a făcut nimic! Vameșii și păcătoșii, care s-au pocăit la propovăduirea lui Ioan Botezătorul, sunt cei care au spus mai întâi „nu” poruncilor lui Dumnezeu. Dar apoi s-au pocăit și au devenit ascultători de Dumnezeu. În schimb, conducătorii poporului, într-o anumită măsură, au spus mai întâi „da” la rânduielile lui Dumnezeu, dar au acționat conform unui „nu” arogant.

În continuare, Domnul Isus a spus parabola lucrătorilor din vie. Această parabolă mărturisește că Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său în via Sa - adică în Israel. În cele din urmă, lucrătorii din podgorie L-au ucis pe Fiul. Referirea la conducătorii poporului din acea vreme era atât de clară, încât aceștia au înțeles, chiar și fără interpretare, ceea ce voia să le spună: „În interiorul vostru L-ați respins cu totul pe Mesia”. Și în această parabolă este descris un Fiu, și anume Fiul iubit al Viticultorului, care a spus „Da!” și a acționat conform acestui Da. Împreună cu parabola precedentă, există aici trei feluri de fii: cel care spune „Nu” și acționează ca și când spune „Da”. Cel care spune „Da” și apoi acționează ca și când spune „Nu”. Și Cel care spune „Da!” și acționează în conformitate cu un da! Ultimul îl reprezintă pe Fiul iubit al Tatălui ceresc.

Parabola ospățului de nuntă este o continuare la parabola lucrătorilor viei. În ea, Domnul Isus arată clar că vestea bună va ajunge acum la popoarele păgâne, deoarece mulțimea din Israel L-a respins pe Mesia în acel moment.

Vedem apoi cum diferite grupuri din iudaism au venit la Domnul Isus și au încercat să-L doboare prin șiretlicuri. Ce demers jalnic și josnic! De exemplu, ei au întrebat: „*Se cuvine să dăm tribut Cezarului, sau nu?*” (Matei 22.17). Aceasta era, desigur, o întrebare foarte periculoasă! Dacă Domnul ar fi răspuns „da”, ei ar fi spus: „Acest Om colaborează cu puterea de ocupație a Romei. El trebuie să moară! Este un trădător!” Dacă El ar fi spus „nu”, atunci ar fi putut spune: „Trebuie să-L predăm romanilor, pentru că instigă la revoltă împotriva Romei!”. Dar ce a răspuns Domnul Isus în această situație foarte dificilă din punct de vedere uman:

„Arătați-Mi moneda pentru tribut!”. Ei I-au arătat un dinar. „Ale cui sunt chipul acesta și inscripția?” „Ale Cezarului”, au răspuns ei. Atunci Domnul Isus le-a cerut: „Dați deci Cezarului cele ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu”.¹ Cu aceasta au fost complet învinși. Ei nu mai puteau să-I răspundă deloc.

Desigur, acest eveniment nu se limitează la atât. Omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. Dinarul putea fi returnat împăratului ca bani de impozit, deoarece imaginea sa era pe el. Dar cum rămâne cu viețile noastre? Trebuie să ne predăm lui Dumnezeu și să ne supunem Lui, pentru că am fost creați după chipul Său. Acest lucru era adevărat pentru oamenii din Piața Templului, dar este valabil și pentru noi astăzi. Cel care stătea în fața lor era Domnul oștirilor, Împăratul gloriei, așa cum exprimase Psalmul 24 deja atât de impresionant duminică.

Saducheii au vrut apoi să o facă mai bună din punct de vedere tactic. Ei erau liberalii din Israel la acea vreme. Ei nu credeau în înviere sau în vreun fel de viață după moarte. Ei au încercat să ridiculizeze ideea de înviere, punându-I Domnului următoarea întrebare: „Uite, era o femeie care era căsătorită și nu avea copii. Soțul ei a murit. Conform Torei, ea s-a căsătorit apoi cu un frate al soțului decedat.² Și această căsătorie a rămas fără copii. Apoi s-a căsătorit cu următorul frate și așa a continuat până când s-a căsătorit cu șapte bărbați în total. Acum, la înviere, cărui soț îi va aparține această femeie? Avusese atâția soți la rând.” Domnul le-a arătat apoi din Tora că există o continuare a vieții după moarte și că acest fapt este deja învățat în Tora.

El ar fi putut arăta acest lucru foarte clar cu Iov 19.25,26. Acolo auzim vocea lui Iov: „Dar știu că Răscumpărătorul meu trăiește și la urmă El Se va ridica pe pământ. Și după ce această piele a mea va fi nimicită, totuși fiind în carnea mea voi vedea pe Dumnezeu.” Cu aceasta Iov a mărturisit: voi muri și apoi voi avea din nou un trup și Îl voi vedea pe Dumnezeu. Domnul ar fi putut să citeze și Isaia 26.19, care vorbește despre cum, în viitor, umbrele - adică morții - vor învia. Și Daniel 12.2 ar fi fost, de asemenea, un citat potrivit în sine: „Și mulți dintre cei ce dorm în țărâna pământului se vor trezi: unii pentru viața eternă și alții pentru rușine, pentru dispreț etern”. Deci, în Vechiul Testament se spune foarte clar: există o înviere.

Însă, saducheii liberali recunoșteau doar cele cinci cărți ale lui Moise ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu. Ei nu recunoșteau restul Vechiului Testament ca fiind inspirat de Dumnezeu. Cum a răspuns Domnul desăvârșit și înțelept? El nu a argumentat cu Iov, Daniel sau Isaia, pentru că ei oricum i-ar fi respins pe aceștia, ci El a argumentat doar cu Tora. El le-a arătat pasajul cu rugul.³ Ce a spus Dumnezeu în acea situație? „Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov”. Dar El a spus acest lucru pe vremea lui Moise. La vremea aceea, pe vremea lui Moise, Avraam era mort de secole, Isaac și Iacov de asemenea. Conform învățăturilor saducheilor, acești trei strămoși nu mai existau! Dar Dumnezeu Însuși i-a spus lui Moise: „Eu sunt... Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Iacov”.⁴ Domnul Isus a explicat

¹ Întâmplarea aceasta poate fi citită în Matei 22.17-22.

² Conform cu Deuteronomul 25.5.

³ La acel moment nu exista o împărțire pe capitole. Acest lucru a apărut abia în Evul Mediu. Pentru a indica un anumit pasaj, trebuia să se ia un cuvânt cheie din context. Astăzi am spune „Exodul 3”, pentru că acolo apare rugul în care Dumnezeu S-a arătat lui Moise.

⁴ Vezi Exodul 3.6.

aceasta astfel: „*El [Dumnezeu] nu este Dumnezeul celor morți, ci al celor vii.*”⁵ Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor care nu mai există, ci al celor care continuă să existe. De aceea, Domnul Dumnezeu i-a spus lui Moise, păstrând sensul exact: „Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, care există încă în lumea de dincolo.”

Astfel, Domnul Isus a arătat foarte simplu și fără echivoc că și Tora învață continuarea vieții după moarte. Mai mult, El a precizat clar - pentru a le demasca întrebarea lor enigmatică ca fiind un nonsens - că la înviere totul va fi complet diferit de ceea ce este aici și acum. Atunci va exista o altă ordine. După înviere, oamenii nu se vor mai căsători, așa cum nici îngerii nu se căsătoresc. Cu aceasta, atacul saducheilor a fost bătut în cuie. Nu au putut decât să se minuneze de răspuns.

După această întrebare, pe scenă a intrat un *nomikos*.⁶ Deci nu un oarecare *cărturar* (în greacă *grammateus*), ci un *învățător al Legii*. *Nomikos* este termenul pentru cărturari care puteau lua decizii *halachah*. Astfel de decizii erau obligatorii pentru toți în iudaism. Ei spuneau cum trebuie să pui în practică o poruncă pentru a o îndeplini corect. Următorul care a vrut să-L pună în încercătură pe Domnul Isus și să-L facă să cadă a fost, așadar, un specialist în *halachah*.

El a vrut să știe care poruncă era cea mai mare. Răspunsul Domnului Isus a fost pe cât de scurt, pe atât de profund: „*Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și pe aproapele tău ca pe tine însuși.*”⁷ El a citat Deuteronomul 6.5 și Leviticul 19.18 și a rezumat astfel întreaga Tora în două porunci. Nu putem supraestima ceea ce s-a întâmplat: în iudaism, s-a încercat permanent să rezume Tora într-o formulă simplă. Există diverse încercări în privința aceasta, dar acest răspuns, pe cât de simplu, pe atât de cuprinzător, de a rezuma Tora la dragostea față de Dumnezeu și dragostea față de aproapele, a fost un răspuns senzațional din punct de vedere rabinic! Domnul Isus a dat în mod spontan acest răspuns uimitor, pe care nenumărați cărturari inteligenți nu l-au găsit niciodată. A fost absolut extraordinar!

În acest fel, Domnul Isus a combătut un grup după altul. Irodianii, care erau aliați cu Roma, au venit și ei în acea zi și au căutat să pună o piedică în calea Lui. Vedem astfel că diverse curente din iudaismul de atunci au luptat împotriva Lui în acea marți memorabilă. Dar *El* a fost capabil să respingă toate atacurile într-un mod admirabil și să respingă toate acuzațiile cu cuvinte și argumente scurte.

În cele din urmă, cu toții și-au dat seama că era periculos să Îi pună întrebări, pentru că nu I se putea întinde nicio capcană cu ajutorul logicii umane. Când încercările au încetat, Domnul Isus a pus o singură întrebare.⁸ A fost ultima întrebare pe care a adresat-o întregului iudaism:

⁵ Vezi Marcu 12.27.

⁶ *Nomikos* este cuvântul grecesc care, în Matei 22.35, stă la baza cuvântului german *Gesetzesgelehrter* (învățător al Legii).

⁷ Vezi Matei 22.37-39.

⁸ Se poate citi în Matei 22.41-45.

„Ce părere aveți despre Mesia? Este El Fiul lui David?” Desigur, toată lumea știa că Mesia trebuie să fie un descendent al lui David. Așa scrie în Ieremia 23.5 sau și în Psalmul 132.11. Acest lucru poate fi dedus și din Isaia 11.1-2, unde se spune: „*din tulpina lui Isai*”. Isai era tatăl lui David. Dar ce adaugă Domnul Isus din Psalmul 110 la aceste cunoștințe generale de bază? El a citat din Psalmul 110.1:

Psalmul 110.1: Domnul a zis Domnului meu: „Șezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmașii Tăi ca așternut al picioarelor Tale”.

Într-un anumit sens, Domnul Isus i-a întrebat: Cum se poate așa ceva? David, care trebuia să fie un strămoș al lui Mesia, cum poate numi pe Fiul său „Domnul meu”? Personal, nu mi-ar trece niciodată prin cap să mă adresez fiilor mei cu „domnul meu”. Cu toate acestea, David L-a numit pe Urmașul său, Fiul său, de-a lungul generațiilor: „*Domnul a zis Domnului meu*”. S-ar putea obiecta acum că în ebraică, conform vocalizării masoreților din Evul Mediu, se spune *adoni - domnul meu*. Dar se poate citi în mod justificat și *adonai* acolo, deoarece vocalele nu sunt inspirate, ci doar o tradiție - deși în mod normal este o tradiție foarte bună. Așa te adresezi oamenilor de pe stradă. Dar în versetul 5 din Psalmul 110 spune: „*Domnul de la dreapta Ta*”, iar acolo scrie în vocalizarea masoreților de fapt *adonai*. Acesta este un titlu care este folosit în mod obișnuit pentru Dumnezeu. *Adonai* este de fapt o formă de plural („domnii mei”). David îl numește pe Mesia în versetul 5 *adonai* și vorbește despre El cu un titlu divin.

Acest lucru necesită următoarea explicație: în iudaismul ortodox era larg răspândită opinia - și încă mai este până în ziua de azi - că Mesia va fi un Om normal și nu Dumnezeu adevărat și totodată Om adevărat. Deci Domnul Isus arată clar aici: „Explicați-Mi de ce David Îl numește pe Fiul său *Domnul meu*, dacă el ar fi cu adevărat un om obișnuit?” Nimeni n-a putut răspunde. Această întrebare rămâne fără răspuns până în prezent. În cele din urmă, iudaismul va trebui să dea răspunsul la întrebarea „Cine este Mesia?”. Vechiul Testament arată clar că Mesia promis de Dumnezeu trebuie să fie atât Om, cât și Dumnezeu într-o singură persoană. În această zi de marți, Domnul Isus a pus o întrebare foarte fundamentală, care a rămas fără răspuns până în prezent.

Apoi, Domnul Isus a continuat cu o avertizare împotriva învățătorilor ipocriți ai Torei. El a avertizat poporul cu privire la acești conducători care îi înșală, învățându-i de fapt ipocrizia în loc de adevărata neprihănire. Prin aceasta, El a spus chiar că sinedriul a degenerat într-o organizație ipocrită. După aceea urmează opt⁹ strigăte de „vai de voi” în Templu, așa cum sunt enumerate în Matei 23.13-39. Aceste strigăte de „vai de voi” nu erau blesteme, ci avertismente. Dar după o atenționare „vai de voi” poate urma un blestem, dacă nu se ia în serios avertismentul divin. Era o ultimă chemare pentru ca ei să se întoarcă și să se pocăiască de propriile lor greșeli. Domnul le-a spus: „*Iată, vi se lasă casa [adică Templul din Ierusalim] pustie. Pentru că vă spun: Nicidecum nu Mă veți mai vedea de acum, până când veți zice: «Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!»*” Cu alte cuvinte, Templul va fi distrus și ei nu-L vor mai vedea până în momentul în care El se va întoarce și atunci poporul iudeu va exclama efectiv din inimă cuvintele din Psalmul 118.26: „*Baruch hada, beshem adonai!*”. «*Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!*»

⁹ Vezi Matei 23.

După aceea Domnul a ieșit din Templu cu ucenicii, după ce le-a zis: „Nu vedeți voi toate acestea? Adevărat vă spun, nu va fi lăsată aici piatră pe piatră care nu va fi dărâmată.”¹⁰ Ucenicii au rămas uimiți. La sfârșitul acelei zile au mers cu El prin Valea Chedronului până la Muntele Măslinilor. De acolo se are cea mai frumoasă priveliște a Muntelui Templului. Una dintre întrebările, pe care ucenicii le-au pus, a fost despre distrugerea Templului. Au vrut să știe când va avea loc acest eveniment. Care va fi semnul când această distrugere va fi iminentă? Domnul Isus le-a dat răspunsul și, așa cum a spus în Luca 21, s-a împlinit în anul 70, când Ierusalimul și cel de-al doilea Templu au fost făcute una cu pământul de romani. Alte întrebări au fost: „Care va fi semnul sfârșitului și ce semn se va întâmpla care va anunța iminenta a doua venire?”. Ca răspuns, Domnul Isus a prezentat înaintea ochilor și inimii lor în acest discurs minunat de pe Muntele Măslinilor mai mult de 25 de semne ale sfârșitului timpurilor.¹¹

El a făcut și alte expuneri, printre care și parabolele referitoare la cele 10 fecioare și cea a talanților.¹² De asemenea, a explicat cum va fi atunci când va veni din nou ca Judecător al lumii, pentru a aduna și judeca popoarele.¹³ Toate acestea s-au întâmplat în această zi de marți, înainte de Vinerea Mare. În această zi de marți, după cum știm, a fost citită a treia zi de creație.¹⁴ Aceasta a fost ziua în care Dumnezeu a creat roade pretutindeni. În această zi a abundenței de roade se spune de două ori: „Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun”.¹⁵ În a doua zi nu se spune niciodată așa, în prima zi se spune o singură dată. În cea de-a treia zi a creației, uscatul a ieșit din oceanul străvechi. S-a format continentul străvechi. Dumnezeu l-a numit „*uscatul*” (în ebraică *jabbashah*). Chiar și astăzi, cuvântul ebraic *jabbashah* înseamnă *continent*. Pe el, Dumnezeu a făcut să crească plantele: vegetație, ierburi și pomi roditori. A treia zi a creației a fost plină de roade. Marțea de dinaintea zilei Vinerea Mare a fost o zi plină de roade din belșug.

Domnul a fost provocat masiv, dar prin numeroasele și minunatele răspunsuri date tuturor atacatorilor Săi, a adus o glorioasă rodnicie de înțelepciune divină. Acesta este motivul pentru care această zi de marți este descrisă atât de detaliat. Înțelepciunea Domnului Isus în această zi a contrastat puternic cu ignoranța și lipsa de înțelegere a judecătorilor nedreți ai lui Israel care bâjbâiau în întuneric, conform Psalmului 82.5.

Extras din „*Und Er kam nach Jerusalem*”, Editura Nehemia, Ediția 2020, pag. 36-49.

www.edition-nehemia.ch

¹⁰ Vezi Matei 24.2.

¹¹ Acestea pot fi citite în Matei 24, Marcu 13 și Luca 21.

¹² Vezi Matei 25.1-30.

¹³ Vezi Matei 25.31-46.

¹⁴ Vezi Geneza 1.9-13.

¹⁵ Vezi Geneza 1.10,12.